info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۲۳۰۹
سه‌شنبه / ۲۳ خرداد / ۱۴۰۲
۲۴ / ذوالقعده / ۱۴۴۴
13 / June / 2023

صاحب‌امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: باهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۳۲۸۳۸-۳۲۵۳۴۴۴۳-۲۶- فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۵۸/۲۳
چاپ: کارگر

فال حافظ

امروز با حافظ

خوابِ آن نرگس فتّان تو، بی چیزی نیست
تابِ آن زلفِ پریشان تو، بی چیزی نیست
از لبت شیر روان بود که من می گفتم
این شکر گِردِ نمکدانِ تو، بی چیزی نیست

غزل

بی دوست شبی نیست که دیوانه نباشیم...

مهدی اخوان ثالث

اذان کرج

اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۰۲	۰۴:۴۹	۱۲:۰۶	۱۹:۲۲	۱۹:۴۴

برگه

خداوند همه چیز را در یک روز نیافرید. پس چه چیز باعث شد که من بیندیشم می‌توانم همه چیز را در یک روز به دست بیاورم؟

چارلی چاپلین

گزارش روز

نام پزشک صاحب‌نام قاجار روی کوچه‌ای قدیمی

یکی از کوچه‌های مهم بالای میدان منیریه و خیابان ولیعصر(عج) که به نام شخصیت مهمی است و نوشتن دربارهاش خالی از لطف نیست کوچه لقمان ادهم است.

به گزارش پیام آشنا، زهرا بلندی: کوچه‌ای که به نام یکی از چهره‌های نام‌آور ایران یعنی دکتر «محمدحسین لقمان ادهم» نبیره پیر احمد کنی، طبیب محمدعلی‌شاه و نواده میرزا محمد کنی، طبیب ناصرالدین شاه است.

آنطور که «صمراله حدادی» تاریخ‌پژوه به نقل از کتاب «شرح حال طبیبان قاجار و رضاشاه» می‌گوید: «محمدحسین خان ادهم فرزند ارشد فخرالاطبا (میرزا زین‌العابدین لقمان‌الممالک) بود که پس از مرگ پدر به لقب فخرالاطبا ملقب شد و از پزشکان تراز اول آذربایجان محسوب می‌شد و نزدیک‌ترین همکار دکتر طولوزان بود که در سال ۱۲۵۸ در تبریز متولد شد. تحصیلات خود را در دانشکده پزشکی پاریس انجام داد و پس از مراجعه به ایران در تبریز به سمت طبیب مخصوص ولیعهد وقت، محمدعلی میرزا مشغول کار شد.»

حدادی ادامه می‌دهد: «او با بودجه شخصی مدرسه لقمانیه را با اسلوب اروپایی تأسیس کرد. دولت فرانسه و روسیه، دیپلم این مدرسه را معادل دیپلم کامل متوسطه می‌شناختند. دکتر لقمان ادهم، تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در تبریز و در مدرسه لقمانیه انجام داد و مدتی معلم جغرافیا و ناظم آن مدرسه بود. سپس نزد استادان فن و پدر خود، طب ایرانی را فراگرفت و سال ۱۲۸۰ هجری شمسی به فرانسه رفت و در دانشکده پزشکی مشغول شد. سال ۱۹۰۸ میلادی (۱۲۸۷ هجری شمسی) پایان‌نامه خود را در باب بیماری‌های سلک با درجه ممتاز ارائه کرد به ایران بازگشت و به سمت طبیب مخصوص احمدشاه با لقب لقمان‌الدوله منصوب شد و به عضویت مجلس حفظ‌الصحه درآمد و در عملی شدن آبله‌کوبی سعی فراوان کرد»

حدادی در ادامه می‌گوید: «لقمان‌الدوله در تصویب قانون طبابت تلاش‌های فراوانی را به کار برد. او در سال ۱۳۱۲ نیز به سمت پزشک مخصوص رضاشاه منصوب شد. در سال ۱۳۱۷ از ریاست دانشکده پزشکی و خدمات رسمی بر اثر ضعف مزاج کناره‌گیری کرد. در ۲۴ شهریور سال ۱۳۲۸ به پاس خدمات ۵۰ ساله‌اش از طرف وزارت فرهنگ و دانشگاه تهران و فرهنگستان ایرانی یک قطعه نشان همایون و از طرف وزارت فرهنگ، نشان دانش درجه یک به او اعطا شد. البته دکتر محمدحسین خان دارای نشان‌های علمی دیگری از جمله نشان لژیون دونور از فرانسه، نشان ویکتوریا از انگلستان، عقاب سرخ از آلمان، لئوپلد از بلژیک و نشان‌های دیگر از دولت‌های ایتالیا و ترکیه و اسپانیا نیز بود.»

این پژوهشگر تاریخ تهران اضافه می‌کند: «دکتر محمدحسین لقمان ادهم پیش از ظهر اول آبان ۱۳۲۹ که مصادف با روز عاشورا بود، چشم از جهان فروبست. بیمارستان ۳۰۰ تختخوابی تهران ۱۵ دی ۱۳۳۰ از سوی وزارت بهداری وقت به نام او نامگذاری شد. زندیه‌ال ملک الشعرای بهار نیز که سال ۱۳۱۲ به دلیل مخالفت با پهلوی اول در حبس به سر می‌برد در زندان قصیده‌ای در ستایش لقمان‌الدوله سرود که با این بیت تمام می‌شود: «چو لقمان ادهم نباشد کسی/هوادار جلدت به جانت قسم.»

برش

رشد کتاب‌های الکترونیکی، نشر سنتی را به سراشیبی هدایت می کند

فناوری‌های جدید و شیوه‌های نوین مطالعه روزبه‌روز جا را بر سایر کتاب‌های چاپی تنگ‌تر می‌کنند. هرچند هنوز کاغذ و مرکب چاپ، بر بازار جهانی نشر تسلط دارند، اما آمار نشان می‌دهد این وضعیت در حال طی کردن روند نزولی است و به جای آن کتاب‌های الکترونیکی و صوتی به آرامی در حال افزایش هستند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، بخش عمده‌ای از این تغییرات را می‌توان از تغییر شیوه زندگی و دسترسی آسان‌تر به بوک‌پدرها و گوشی‌های هوشمند دانست. روند این تغییرات بیش از آن است که پیش از این انتظار می‌رفت، زیرا آمار نشان می‌دهد در ۶ سال گذشته، متوسط درآمد جهانی کتاب چاپی سالانه ۱/۶۷ درصد کاهش یافته است. طبق پیش‌بینی‌ها تا سال ۲۰۲۷ همچنان این آمار پایین‌تر از سطح سال ۲۰۱۷ خواهد بود که ۷۱/۵۰ میلیارد دلار بود. به جای آن کتاب‌های الکترونیکی از سال ۲۰۱۷ به‌طور متوسط سالانه ۳/۵۲ درصد رشد جهانی داشته‌اند و پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۳ بیش از ۱۳/۷۲ میلیارد دلار درآمد داشته باشند.

با نگاهی به آینده، پیش‌بینی می‌شود کتاب‌های الکترونیکی سریع‌تر از کتاب‌های چاپی رشد کنند و درآمد آنها به ۱۵/۲۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۷ برسد. تا سال ۲۰۲۷، پیش‌بینی می‌شود کتاب‌های الکترونیکی بیش از ۱/۲۷ درصد از فروش جهانی کتاب را تشکیل دهند. کتاب‌های صوتی نیز در سال ۲۰۲۱، ۷۳/۵ درصد از کل فروش کتاب در سراسر جهان را به خود اختصاص داده‌اند. سهم فروش کتاب‌های چاپی در فروش جهانی ۷۸/۷ درصد است؛ درحالی‌که کتاب‌های الکترونیکی ۱۵/۷۵ درصد هستند. اما پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۷، کتاب‌های صوتی بیش از ۶/۹ درصد از فروش جهانی کتاب را به خود اختصاص دهند و این سهم در طول ۷ سال ۲۷ درصد افزایش یابد.

براساس برخی برآوردها، هم‌اکنون بیش از ۲/۲ میلیارد کتاب در سال فروخته می‌شود که ایالات متحده آمریکا، انگلیس و چین به‌تنهایی بیش از ۷۲ درصد از این رقم را به فروش می‌رسانند. تا سال ۲۰۲۳، درآمد فروش جهانی کتاب ۷۸/۰۷ میلیارد دلار برآورد شده است که نسبت به سال ۲۰۲۲ افزایش ۱/۵۳ درصدی داشته است. فروش جهانی کتاب در سال ۲۰۲۲ با ۱۰/۱۱ درصد کاهش نسبت به سال ۲۰۲۱، ۷۶/۱۴ میلیارد دلار بود. حتی نسبت به سال ۲۰۲۰ که متاثر از کرونا بود، این کمترین درآمد کتاب تجارت جهانی در طول ۵ سال گذشته بوده است. در طول این همه‌گیری، فروش جهانی کتاب با ۷/۶۴ درصد کاهش، نخستین بار حداقل در سه سال گذشته به زیر ۸۰ میلیارد دلار رسید.

از سال ۲۰۱۷، فروش جهانی کتاب به‌طور متوسط رشد سالانه ۰/۹۶ درصد داشت که از ۸۳/۲ میلیارد دلار به ۷۸/۰۷ میلیارد دلار در طول ۶ سال رسیده است. فروش جهانی کتاب در سال ۲۰۲۷ با میانگین رشد سالانه ۱/۴۸ درصد به ۸۲/۷۰ میلیارد در طول خواهد رسید. براساس این پیش‌بینی‌ها، فروش جهانی کتاب در سال ۲۰۲۷ کمتر از سطح سال ۲۰۱۷، یعنی ۱۳۰ میلیون دلار خواهد بود.

کوتاه از نشر

«ذهن، زبان و سلطه اجتماعی» منتشر شد

کتاب «ذهن، زبان و سلطه اجتماعی؛ پیش‌فرض‌ها» اثر اوباتار زروبلول با ترجمه لیلا اردبیلی منتشر شد.

به گزارش پیام آشنا، در معرفی این کتاب که در ۱۸۴ صفحه در انتشارات پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی منتشر شده، آمده است: این کتاب دعوتی است برای شناسایی پیش‌فرض‌های اجتماعی‌مان و بازنگری منتقدانه آنها

ترجمه این کتاب در واقع به پرسش اساسی مترجم برمی‌گردد که سال‌هاست به دنبالش بوده است؛ رابطه بین ذهن، زبان، جامعه، فرهنگ و محیط. این نویسنده کتابی دیگر را نیز ترجمه کرده با عنوان «چشم‌اندازهای اجتماعی ذهن گامی به سوی جامعه‌شناسی شناختی» دلیل ترجمه این اثر با این عنوان این است که ما می‌خواستیم ترجمه را بدیهیات و پیش‌فرض‌ها بگذاریم اما ممکن بود با مباحث صرف زبان‌شناختی و منطق اشتباه شود به یک نتیجه‌ای رسیدم که چرا بعضی از جفت‌های متناظر ساخت‌های زبانی با هم پررنگ و کم‌رنگ می‌شوند. ساز و کار زبانی ذهن ما به این ترتیب هست که یک سری جفت‌های زبانی تبلور پیدا می‌کند و از این طریق دنیای پدیده‌ها را می‌شناسیم. بی تردید همه ما در زندگی به دلیل وجود پیش‌فرض‌ها و پیش‌داوری‌های اشتباه دچار سوء تفاهم و شکست در کنش‌های ارتباطیمان شده‌ایم. از آنجا که پیش‌فرض‌ها نقاط کوری در ذهن ما ایجاد می‌کنند و موجب می‌شوند تا بدون تفکر آگاهانه برخی امور را به حکم بدیهی بودن آنها بپذیریم در بسیاری مواقع تسهیلگر ارتباط ما با دیگری هستند، اما گاهی نیز همچون حجابی مانع ما از دیدن واقعیت‌هامی‌شوند.

این کتاب توضیحی است درباره این که چگونه زبان نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در خلق و نگهداری پیش‌فرض‌های ما ایفا می‌کند و چگونه پیش‌فرض‌هایی که ما عمدتا آنها را اموری فردی و سلیقه‌ای می‌دانیم در حقیقت برآمده از جامعه و اجتماعی هستند که ما به آن تعلق داریم.

همچنین در این کتاب می‌خوانیم که چگونه سلطه پیش‌فرض‌های اجتماعی، که ریشه در سنت و زبان ما دارند، باعث می‌شود هویت برخی گروه‌های غیرهنجارمند بازنمایی شود و هویت برخی دیگر بدیهی و عادی نشان داده شود، آنچه موجب سلطه اجتماعی آنها نیز خواهد شد.

اشاره

نمایش عمومی گرافیتی پرحاشیه بنکسی

یک گرافیتی که «بنکسی» چندی پیش با موضوع خشونت خانگی روی دیوار خانه‌ای در شهر «هاگریت» واقع در انگلستان خلق کرده بود، اکنون در پارک موضوعی که ۲۰۰ متر با محل اولیه آن فاصله دارد، برای عموم مردم به نمایش گذاشته شده است.

به گزارش پیام آشنا، مالک خانه‌ای که این گرافیتی روی دیوار آن خلق شده بود، می‌خواست این اثر هنری در همان محله باقی بماند. در معرض دید عموم قرار گیرد و برای سازمان خیریه خشونت خانگی «Oasis» پول جمع‌آوری کند. این دیوارنگاره که به نظر می‌رسد با موضوع خشونت خانگی خلق شده باشد، یک زن خانه‌دار دهه ۵۰ میلادی را در یک لباس کلاسیک آبی، یک جفت دستکش شستشوی زردرنگ، یک چشم کبود متورم و دندان شکسته را به تصویر می‌کشید که مردی را درون یک فریزر کوچک پرتاب کرده است.

فریزر واقعی که برای تکمیل این نقاشی توسط «بنکسی» مورد استفاده قرار گرفته بود، پیش‌تر دوبار از محل این نقاشی برداشته شده بود؛ یک بار توسط مالک خانه‌ای که این نقاشی روی دیوار آن خلق شده است و یک بار توسط شورای شهر. هر دو بار دلیل این کار حفظ امنیت این اثر هنری عنوان شده بود. «بنکسی» هنرمند گرافیتی کار اهل بریستول است که با نقاشی‌های دیواری و هنر گرافیتی اعتراضی خود، شهرت جهانی دارد. با این حال هنوز هویت اصلی او فاش نشده است. نقاشی‌های این هنرمند بیشتر به مسائل سیاسی و موضوع‌هایی مانند گرمای جهانی، جنگ، شنود غیرقانونی و شرایط سخت کاری پرداخته است. تاکنون بارها نقاشی‌های این هنرمند از روی دیوار جدا و به قیمت صدها هزار پوند فروخته شده است.

رسانه چه خبر

برگزاری نخستین رویداد «میم مثل مربی»

نخستین رویداد سه روزه «میم مثل مربی» ویژه تربیت مربیان تراز مراکز شبه‌خانواده در شیرخوارگاه آمنه برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، نخستین رویداد سه روزه «میم مثل مربی» ویژه تربیت مربیان تراز مراکز شبه‌خانواده با مشارکت دفتر امور کودکان و نوجوانان، اداره کل امور فرهنگی و اداره کل بهزیستی استان تهران در شیرخوارگاه آمنه برگزار شد.

شرکت‌کنندگان این دوره با ابعاد گوناگون ساحت‌های تربیتی و رشد کودک آشنا شدند و برنامه‌ریزی همه‌جانبه برای کودک تحت مراقبت در مراکز شبه‌خانواده را مرور کردند.

حجت‌الاسلام محمدتقی وکیل‌پور مشاور رئیس و مدیرکل امور فرهنگی سازمان بهزیستی کشور جنبه ارتباطی کودکان با خالق و ظرایف برقراری این ارتباط و «محسن صیاد» رئیس دبیرخانه مشارکت‌های مردمی سازمان بهزیستی کشور به ابعاد جدید نحوه برقراری ارتباط مربیان و مؤسسات با سایر گروه‌های مردمی پرداختند.

حسین حق‌پناه مؤسس سامانه کدومو در کارگاهی به بیان دغدغه‌های خانواده‌های امروزی درباره تربیت فرزندان، به ویژه در عرصه انتخاب محتوائی مناسب در زمینه فضای مجازی از قبیل فیلم، سریال، بازی رایانه‌ای و ... پرداخت و بر لزوم آمادگی همه‌جانبه والدین و مربیان در مواجهه با فناوری، تأکید کرد.

شهیدزاده مدرس مدرسه قرآن و عترت دانشگاه تهران در کارگاه «راه روشن» به بررسی ابعاد رشدی کودک پرداخت.

روز دوم این رویداد شرکت‌کنندگان در قالب ۵ گروه تقسیم‌بندی شدند تا با کمک هم برنامه یک هفته متفاوت یک خانه نگهداری را طرح‌ریزی کنند و در ادامه فیلم مستند «خط بازیک قرمز» به نمایش درآمد.

در روز سوم این رویداد گروه‌ها برنامه‌های طراحی شده خود را برای هیئت داوران «مهری سادات موسوی» معاون امور اجتماعی، حجت‌الاسلام «محمدتقی وکیل‌پور» مدیرکل امور فرهنگی سازمان بهزیستی کشور و «فاطمه ارزانیان» معاون امور اجتماعی بهزیستی استان تهران ارائه کردند.

نقطه عطف رویداد سه روزه «میم مثل مربی» حضور خدام حفل پرچم حرم ثامن‌الحجج حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا (ع) در برنامه بود که فضای معنوی ویژه‌ای را برای مربیان شرکت‌کننده در دوره فراهم کرد.

در پایان پرچم حرم ملکوتی حضرت ثامن‌الحجج (ع) در بخش‌های مختلف شیرخوارگاه آمنه به گردش درآمد.

برگزیدگان این رویداد پس از جمع‌بندی هیئت داوران معرفی می‌شوند.

کاهش سهمیه تجربی و انسانی و افزایش ورودی‌های ریاضی و هنرستانها

بنا بر اعلام معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش، افزایش ورودی‌های رشته ریاضی فیزیک در شاخه نظری و افزایش سهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در مجموع رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش، در اولویت هدایت تحصیلی دانش آموزان برای سال آینده است.

به گزارش پیام آشنا، محمدمهدی کاظمی با بیان اینکه نگاهمان این است که سهم رشته علوم انسانی و تجربی برای سال آینده کاهش و ما به ازای آن سهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و ریاضی فیزیک افزایش یابد افزود: سهم آموزش فنی و حرفه‌ای ما از ۲۷/۵ درصد در پایه دهم به ۳۹/۵ درصد افزایش پیدا کرده است و طبیعتا به همان نسبت مابقی دانش آموزان در شاخه نظری درس می‌خوانند.

به گفته وی، ورودی‌های رشته ریاضی فیزیک در سال گذشته ۱/۸ درصد افزایش داشته است.

معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش همچنین تصریح کرد: امسال هدف‌گذاری کردیم تا در پایه دهم هنرستان‌ها بتوانیم ۴۱/۵ درصد دانش آموزان را هدایت کنیم و برنامه‌ریزی شده تا حدود ۱۵ درصد در رشته ریاضی فیزیک افزایش داشته باشیم و حدود ۰/۲ درصد نیز در رشته‌های تجربی و انسانی کاهش سهمیه جمعیت دانش آموزان را شاهد باشیم. افزایش ورودی‌های رشته ریاضی فیزیک در شاخه نظری و افزایش سهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در مجموع رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کار دانش در اولویت هدایت تحصیلی دانش آموزان برای سال آینده است.

ورودی دانش آموزان رشته ریاضی از سال تحصیلی ۱۳۹۱-۱۳۹۲ حدود ۲۷/۱۲ درصد بود که تا سال ۱۴۰۰ به ۱۴/۵۶ درصد و تقریبا به نصف کاهش پیدا کرد. در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بعد از ۹ سال روند کاهشی، شاهد روند افزایشی جمعیت دانش آموزان رشته ریاضی فیزیک بودیم.

پیش تر کاظمی اعلام کرده بود که هدف‌گذاری معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش این است که تا پایان برنامه هفتم کشور، به سهم واقعی مدنظر رشته‌های علوم پایه در دانشگاه‌ها و توسعه رشته ریاضی فیزیک در آموزش و پرورش برسیم.